

ת"פ 55826/08/17 - אורית גור, בר בן סעדון, שניהם נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 55826-08-17 מדינת ישראל נ' בר בן סעדון (נדון) ואח'

בפני כבוד השופט מרדכי לוי

המבקשים

1. אורית גור

2. בר בן סעדון (נדון)

שניהם על ידי באי כוחם עו"ד אבי כהן ועו"ד פרידה וול

נגד

המשיבה

מדינת ישראל

על ידי עו"ד ליה קוק, פמת"א (פלילי)

החלטה

כללי

1. ביום 29.5.18 ניתן על ידי גזר הדין בעניינו של נאשם 1 (להלן גם: "**הנאשם**"), הוא המבקש 2 (להלן: "**המבקש**"), בגין העבירות שבהן הורשע, על פי הודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן, במסגרת הסדר טיעון שלא התייחס לעניין העונש - בעיקר בגין מספר עבירות של שוד בנסיבות מחמירות. יצוין כאן כי כתב האישום הוגש נגד הנאשם ונגד נאשמת נוספת שטרם נגזר דינה (להלן: "**הנאשמת**" או "**הנאשמת 2**").

על הנאשם הטלתי, במסגרת גזר הדין, 11 שנות מאסר בפועל, שמניין מיום מעצרו, לצד מאסרים מותנים, קנס בסך 50,000 ₪ וכן הנאשם חויב בתשלום פיצויים לכספרים/זות - נפגעי העבירות הנזכרים בעובדות כתב האישום, בסך 5,000 ₪ לכל אחד.

2. במסגרת גזר הדין התייחסתי, בין היתר, גם לעתירת המאשימה לחלט לטובת אוצר המדינה סך של 56,300 ₪ שנתפס ברשות הנאשם, מכשיר הטלפון הנייד שלו, כלל המוצגים ששימשו את הנאשם לביצוע העבירות וביניהם הרכב מסוג "קיה פיקנטו" מ.ר. 31-121-52 (להלן: "**הרכב**").

בפסקה 20 לגזר הדין, ציינתי כי ב"כ הנאשם התנגד אך לחילוט הרכב, באשר נטען שהוא שייך לדודתו של הנאשם, גב' אורית גור, ושכחונתה להגיש בקשה מתאימה בסוף ההליך.

בעניין החילוט החלטתי בגזר הדין (שם) לקבל את עתירת המאשימה ולחלט לטובת אוצר המדינה, את הסכום של 56,300 ₪ שנתפס ברשות הנאשם, את מכשיר הטלפון הנייד שלו, וכלל המוצגים ששימשו את הנאשם לביצוע העבירות.

כמו כן, החלטתי בגזר הדין, שם, כי "... ובכפוף לאמור להלן, יחולט הרכב... לטובת אוצר המדינה, כעתירת המאשימה, אך החילוט יעוכב למשך 45 יום מהיום. באם תוגש לבית המשפט בקשה על ידי הטוען/נת לבעלות על הרכב תוך 45 יום מהיום, יעוכב החילוט של הרכב האמור עד למתן החלטה בבקשה לגופה" (ההדגשה היא במקור).

הבקשה להחזרת הרכב

3. לאחר מתן גזר הדין הגיש ב"כ הנאשם, בשם הנאשם ובשם הטוענת לזכות ברכב, המבקשת 1 (להלן: "**המבקשת**"), בקשה להחזיר את הרכב למבקשת, בנימוק כי היא הבעלים של הרכב.

לבקשה צורפו **תצהיר של המבקשת (מ/8) ואישור של משרד התחבורה על כך שהרכב רשום על שם המבקשת (מ/7).**

המשיבה התנגדה לבקשה וביום 16.7.18 התקיים דיון בבקשה, שבמסגרתו נחקרה המבקשת על ידי באות כוח הצדדים.

כמו כן, במהלך הדיון הוגשו **מטעם ב"כ המבקשים מסמכים אחדים וביניהם:** הסכם חכירה מיום 28.4.13 שנכרת בין טלקאר מוטורס בע"מ לבין המבקשת, בעניין הרכב (מ/1); חשבוניות מס של טלקאר מוטורס למבקשת בעניין התשלומים עבור חכירת הרכב (מ/2); מסמך של טלקאר מוטורס מיום 1.5.16, שלפיו חוזה החכירה על הרכב הסתיים והעיסקה של החכירה היא סגורה (מ/3); אישור מרשם המשכונות במשרד המשפטים על ביטול רישום המשכון על הרכב (מ/4); רישיון הרכב על שם המבקשת (מ/5); הודעת תשלום קנס וחשבוניות מס של חברת כביש 6 בעניין הרכב (מ/6).

מטעם המשיבה הוגשה הודעת המבקש בחקירתו במשטרה מיום 24.8.17 (ת/1), שבה הוא מסר, בין היתר, בתשובה לשאלת החוקר "ש: מתי שילמת לדודה שלך אורית את הכסף על הרכב וכמה שילמת", כי "ת: שילמתי לה אם אני לא טועה 30,000 ₪ ושילמתי אחרי שהאוטו הקודם שלי עבר 'טוטאללוסט'..."
ש: איך שילמת לאורית? ת: חלק מזומן וחלק מהמשכורות, כי היא היתה מוציאה לי תלוש מהנגרייה, אז היא היתה לוקחת את השיק משכורת שלי" (עמ' 3 שורות 56-61).

עדות הטוענת לזכות ברכב

4. בעדותה מסרה המבקשת כי בתחילת שנת 2017 היא מסרה את הרכב שבבעלותה למבקש וקיבלה ממנו סך של 20,000 ₪ מתוך שווי הרכב שהיה בעת ההיא 50,000 ₪, ואילו את יתרת השווי של הרכב היתה אמורה לקבל מהמבקש אך לא קיבלה את היתרה. לדברי המבקשת, סוכם בעל פה בינה לבין

המבקש שהרכב יישאר בבעלותה עד שהמבקש יסיים לשלם את יתרת שוויו, ועל כן הבעלות על הרכב לא הועברה על שם המבקש, והמבקשת המשיכה לשאת בתשלומים הנוגעים לרכב, כגון דו"ח על קנס ותשלומים לחב' כביש 6 (מ/6) ואף על הטיפול ברכב במוסך.

המבקשת הכחישה את דברי המבקש בחקירתו במשטרה שלפיהם הוא רכש ממנה את הרכב ושילם לה 30,000 ₪, חלקם במזומן וחלק ממשכורות שונות בנגריה המשפחתית שהמבקשת מנהלת את ענייניה הכספיים.

המבקשת עמדה על כך שלא קיבלה מהמבקש יותר מ- 20,000 ₪ ומשלא קיבלה את מלוא שווי הרכב, היא נותרה הבעלים של הרכב ולכן היא מבקשת להחזיר את הרכב אליה.

תמצית טענות הצדדים

5. ב"כ המבקשים הדגישה בטיעוניה, בין היתר, כי המבקשת היתה ונותרה הבעלים של הרכב ולכן יש להחזיר את הרכב אליה. כמו כן נטען, בשפה רפה, כי הרכב לא שימש את המבקש לביצוע רוב העבירות שבהן הורשע, אלא רק אחת מהן.

6. מנגד, ב"כ המשיבה טענה, בין השאר, כי משהמבקשת מכרה את הרכב למבקש והעבירה אותו לחזקתו, ומשהרכב שימש לביצוע שתיים מהעבירות שבהן הורשע המבקש, נושא האישומים השני והשנים-עשר בכתב האישום, אין לקבל את עתירת המבקשים ויש להותיר על כנה את ההחלטה בדבר חילוט הרכב לאוצר המדינה.

דיון והכרעה

המסגרת הנורמטיבית

7. בסעיף 32 לפקודת סדר דין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969 (להלן: "הפקודה") נקבעה סמכות של המשטרה לתפוס כל חפץ, אם יש לשוט יסוד סביר להניח כי באותו חפץ נעברה, או עומדים לעבור, עבירה, או שהוא עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה.

בסעיף 39 (א) לפקודה נקבע כי:

"על אף האמור בכל דין, רשאי בית המשפט, בנוסף על כל עונש שיטיל, לצוות על חילוט החפץ שנתפס לפי סעיף 32... אם האדם שהורשע במעשה העבירה שנעשה בחפץ או לגביו הוא בעל החפץ; דין צו זה כדין עונש שהוטל על הנאשם".

סעיף 40 לפקודה מורה כי:

"היה אדם שאיננו שותף לעבירה טוען לבעלות על החפץ שחולט או לזכות בו, רשאי הוא, תוך שנה מיום מתן צו החילוט או תוך מועד נוסף שנקבע באותו צו, לבקש מאת בית המשפט שציווה על החילוט לבטל את הצו, ורשאי בית המשפט לעשות כן ולצוות על מסירת החפץ למבקש, לבעלותו או לשם מימוש זכותו בלבד, הכל לפי העניין".

8. התנאים למתן צו חילוט לפי סעיף 39 לפקודה הם אפוא:

א. כי מדובר בחפץ שנתפס לפי סעיף 32 לפקודה (או שהגיע לידי המשטרה כאמור בסעיף 33 לפקודה);

ב. האדם שהורשע במעשה העבירה שנעשה בחפץ או לגביו הוא בעל החפץ.

9. בפסיקה הובהר, כי "לעניין חילוט לפי סעיף 39 לפקודה, לא הבעלות הפורמאלית היא הקובעת אלא הבעלות המהותית, דהיינו זהותו של המשתמש במכונה בפועל" [ע"פ 1000/15 אבו אלחוואה נ' מדינת ישראל (3.7.2015) (להלן: "עניין אבו אלחוואה"), בפסקה 23 לפסק-דין של כב' השופט נ' סולברג; כמו כן, ראו והשוו: רע"פ 5271/90 מירלשווילי נ' מדינת ישראל (2.1.1991)].

10. כמו כן, לעניין החילוט יש לבחון את "מהותה ועוצמתה של הזיקה" בין החפץ שאותו מבקשים לחלט לבין ביצוע העבירה שבה הורשע הנאשם (ראו והשוו: ע"פ 4148/92 מועד נ' מדינת ישראל (22.9.1994); עניין אבו אלחוואה, שם), ואין לחלט חפץ כדבר שבשגרה אלא במקרים בהם קיימת "זיקה מובהקת בין ביצוע העבירה לבין הרכוש שחילוטו מתבקש, ובשים לב למכלול הענישה בנסיבות העניין" (ע"פ 2963/13 מדינת ישראל נ' פלוני (10.2.2014), בפסקה 35 בפסק דינה של כב' השופטת ד' ברק-ארז).

מן הכלל אל הפרט

11. למעשה, אין מחלוקת כי הרכב נתפס על ידי המשטרה, לפי סעיף 32 לפקודה במקרה דנן.

12. כמו כן, כפי שנקבע בגזר הדין, על סמך העובדות של כתב האישום המתוקן שבהן הודה הנאשם-המבקש, הוא השתמש ברכב בתאריך 27.3.17 לביצוע אחד ממקרי השוד שבהם הודה והורשע, דהיינו השוד נושא האישום השני (האישום הראשון נמחק מכתב האישום המתוקן).

כמו כן, המבקש נעזר ברכב גם ביום 9.8.17 לצורך ביצוע השוד נושא האישום השנים-עשר, וזאת ימים אחדים לפני ביצוע השוד (ביום 14.8.17), כאשר נסע ברכב יחד עם נאשמת 2 לכיוון סניף הבנק שהוא שדד ימים אחדים לאחר מכן, והנאשמת סייעה לנאשם בביצוע השוד בכך שנכנסה לבנק וצילמה את דלפק הכספרים.

מכאן שקיימת זיקה אינהרנטית ומובהקת בין הרכב לבין העבירות החמורות שבהן הודה והורשע הנאשם, בעיקר במסגרת האישום השני לכתב האישום אך גם בעניין האישום השנים-עשר לכתב האישום.

13. השאלה העיקרית אשר במחלוקת בין באי כוח הצדדים היא, אפוא, האם מתקיים התנאי הנוסף אשר קבוע בסעיף 39 לפקודה, שלפיו "**האדם שהורשע במעשה העבירה שנעשה בחפץ או לגביו הוא בעל החפץ**".

לטענת המבקשת, היא בעלת הרכב, ואילו לעמדת המשיבה, המבקש-הנאשם הוא בעל הרכב.

בפועל, אין חולק כי הרכב נרכש על ידי המבקשת בשנת 2013 וזאת מכוח הסכם חכירה בינה לבין חב' טלקאר מוטורס בע"מ (מ/1), וכי היא סיימה לשלם לחברת הליסינג את מלוא התשלומים עבור הרכב בשנת 2016 (מ/3) ובמועד סיום פרעון התשלומים של הליסינג בוטל רישום המשכון על הרכב לטובת חברת הליסינג (מ/4).

כמו כן, מרישיון הרכב (מ/5) ומאישור משרד התחבורה מיום 8.7.18 (מ/7) עולה, כי המבקשת רשומה גם כיום כבעלים של הרכב.

עם זאת, כאמור, על פי הפסיקה, "**לא הבעלות הפורמאלית היא הקובעת אלא הבעלות המהותית, דהיינו זהותו של המשתמש במכונית בפועל**".

לעמדת המשיבה, הבעלות המהותית על הרכב היא של המבקש-הנאשם ולא של המבקשת.

בחקירתו במשטרה בעניין עבירות השוד שבהן הורשע, שכאמור חלקן בוצעו בעזרת הרכב, מסר הנאשם כי הוא רכש את הרכב מהמבקשת, לאחר שרכבו הקודם ניזוק לכדי "טוטאל לוסט" והוסיף ופירט כי שילם למבקשת תמורת הרכב 30,000 ₪ וזאת "**חלק מזומן וחלק מהמשכורות...**" (ת/1).

לעומת זאת, לטענת המבקשת, היא קיבלה מהמבקש רק 20,000 ₪ מתוך שווי הרכב שהיה בשעתו 50,000 ₪ והוסכם בינה לבין המבקש שעליו לשלם את יתרת מחיר הרכב, בלי לקבוע מועד תשלום היתרה, ושרק לאחר תשלום היתרה יועבר הרכב לבעלות המבקש.

בעניין מחלוקת זו בין המבקש למבקשת יש לציין כי באת כוח שני המבקשים לא ביקשה להעיד את המבקש; ואילו המבקשת, בחקירתה על תוכן תצהירה, לא ידעה לתת הסבר המניח את הדעת לטענת המבקש שמלבד הסכום ששילם לה במזומן כמקדמה עבור רכישת הרכב, הוא שילם לה תשלומים נוספים מתוך המשכורות שלו בגין עבודתו בנגרייה המשפחתית שהמבקשת ניהלה את ענייניה הכספיים, וזאת כדבריו בת/1 ש"**היא היתה מוציאה לי תלוש מהנגרייה, אז היא היתה לוקחת את השיק משכורת שלי**".

על כן החלטתי להעדיף את גרסת המבקש, שלפיה שילם למבקשת עבור רכישת הרכב 30,000 ₪, חלקם

במזומן והיתרה בתשלומים מתוך המשכורות שלו כעובד בנגרייה המשפחתית - על פני גרסת המבקשת, שלפיה קיבלה מהמבקש רק 20,000 ₪ במזומן כתשלום חלקי עבור הרכב.

כמו כן, אני דוחה את טענת המבקשת כי מסרה למבקש את הרכב "לצורך נהיגתו במסגרת העבודה בנגרייה", כאמור בסעיף 2 ב. לתצהיר שלה (מ/8) ובעדותה, ואני קובע כי התשלום שקיבלה מהנאשם-המבקש, בסך 30,000 ₪ (ולא 20,000 ₪) כאמור, היה עבור רכישת הרכב על ידי המבקש מהמבקשת, ולא לצורך נהיגתו של המבקש ברכב במסגרת העבודה שלו בנגרייה המשפחתית.

בנוסף, בפועל, החזקה ברכב נמסרה למבקש על ידי המבקשת כבר בתחילת שנת 2017 בעקבות התשלום/ים שמסר המבקש למבקשת עבור רכישת הרכב ממנה; והרכב נתפס כאמור על ידי המשטרה במהלך שנת 2017, בעקבות חקירת מעשי השוד שבהם הורשע המבקש.

בנסיבות כוללות אלה, חרף הבעלות הפורמלית של המבקשת על הרכב, המבקשת לא הרימה את הנטל להוכיח, במאזן ההסתברויות, דהיינו ברמת ההוכחה הנדרשת במשפט האזרחי, כי היא הבעלים המהותיים על הרכב, ויש להעדיף את עמדת המשיבה שלפיה המבקש-הנאשם הוא הבעלים המהותיים ברכב.

לכך אוסיף כי ככל שהמבקש עדיין חייב למבקשת סכום כלשהו עבור רכישת הרכב מהמבקשת, מובן כי המבקשת רשאית לתבוע זאת מהמבקש, בהליך אזרחי.

לסיכום, לנוכח בעלותו המהותית של המבקש על הרכב, לנוכח הזיקה המובהקת בין הרכב לבין שניים ממעשי השוד שביצע המבקש בעזרת הרכב, כאמור באישומים השני והשנים-עשר לכתב האישום, ובשים לב לחומרת העבירות הרלוונטיות וליתר נסיבות העניין, אין מקום לקבל את בקשתם של המבקשת ושל המבקש להשיב את הרכב למבקשת, ויש לחלט את הרכב לטובת אוצר המדינה, כעתירת המשיבה - כפי שכאמור למעשה נקבע על ידי, אם כי באופן מסויג, במסגרת גזר הדין, בפסקה 20 סיפא, בכפוף לקיום דיון בבקשה של הטוענת לזכות ברכב, שנערך ביום 16.7.18, ובכפוף להחלטה בבקשה לגופה, הניתנת בזה היום.

סוף דבר

14. סוף דבר, אני דוחה את בקשת המבקשים להחזיר את הרכב למבקשת ומורה על חילוט הרכב לטובת אוצר המדינה.

15. המזכירות מתבקשת להעביר החלטה זו לבאי כוח הצדדים.

ניתנה היום, ה' אב תשע"ח, 17 יולי 2018, בהעדר הצדדים.

